

**1-курс, I-семестр. «Тіл біліміне кіріспе» пәні бойынша жалпы
сұраулықтар**

№	Пән бойынша тақырыптардың мазмұны
1	Курстың мақсаты мен міндеттері.
2	Жеке тіл білімі, жалпы тіл білімі.
3	Тіл білімінің қоғамдық ғылымдармен байланысы (әдебиет, тарих, философия, логика, психология т.б.)
4	Тіл білімінің табиғи ғылымдармен байланысы (география, медицина, математика, физика т.б.)
5	Тіл-қоғамдық құбылыс.
6	Тіл бірліктері арасындағы байланыс (фонема, морфема, сөз, сөйлем т.б.)
7	Фонетиканың зерттеу объектісі.
8	Дыбыстардың үндесуі (фонетикалық процестер).
9	Сипаттама және тарихи лексикология.
10	Дауысты дыбыстар, оның ерекшелігі.
11	Тіл біліміне кіріспе пәнінің теориялық және практикалық мәні.
12	Байымдау және оның элементтері
13	Метатеза, апакопа процесстері.
14	Ассимиляция, диссимиляция құбылыстары.
15	Сипаттамалы фонетика, тарихи фонетика.
16	Жалпы фонетика, экспериментальды фонетика.
17	Функционалды фонетика, Артикуляторлы фонетика.
18	Гаплогия, метатеза, элизия құбылыстары.
19	Апакопа, синкопа құбылыстары.
20	Лексикологияның зерттеу объектісі.
21	Сөз және оған тән белгілер.
22	Сөздердің лексикалық мағынасы.
23	Сөздердің грамматикалық мағыналары.
24	Жалпы, жеке лексикология
25	Синхрониялық және диахрониялық лексикология.
26	Семасиология, Этимология, Ономология.
27	Сөздің ауыспалы мағынада жұмсалыуы.
28	Сөздердің морфологиялық құрылымы.
29	Сөз тіркесі, оның басты белгілері.
30	Омонимдер және оның түрлері (толық омонимдер, жартылай омонимдер).
31	Омонимдер және оның түрлері (көп компонентті омонимдер, фонетикалық омонимдер, орфографиялық омонимдер).
32	Синонимдер, оның ерешелігі.

33	Сөздердің қызмет бірлігі бойынша аталуы.
34	Сөз тудырудың лексика-семантикалық тәсілі.
35	Сөз тудырудың морфологиялық тәсілі.
36	Терминдер және оның жасалу жолдары.
37	Фразеологиялық оралымдар, топтастырылуы.
38	Фразеологиялық тұтастық, фразеологиялық бірлік.
39	Фразеологиялық тізбек, фразеологиялық сөйлемшелер.
40	Полисемия мен көпмағыналылықтың айырмашылығы.
41	Тіл білімінде лексикографияның маңызы.
42	Сөздіктер, олардың топтастырылуы.
43	Түсіндірме сөздіктің мақсаты.
44	Диалектологиялық сөздік, маңызы.
45	Салыстырмалы сөздік.
46	Синонимдер сөздігі.
47	Фразеологиялық сөздік.
48	Аударма сөздік.
49	Терминологиялық сөздік.
50	Этимологиялық сөздік.
51	Грамматикалық тәсілдер (аффиксация тәсілі)
52	Жұрнақ, оның түрлері.
53	Жалғау, оның түрлері
54	Жұрнақ пен жалғаудың айырмашылықтары.
55	Грамматикалық тәсілдер (қосарлану тәсілі, бірігу тәсілі).
57	Грамматикалық тәсілдер (сөздердің орын тәртібі тәсілі).
58	Грамматикалық тәсілдер (көмекші сөздер тәсілі).
59	Сөздердің синтетикалық формалары.
60	Сөздердің аналитикалық формалары.
61	Сөз таптарының табиғаты.
62	Сөз таптары жайында пікірлер.
63	Сөз таптарының грамматикалық белгілері.
64	Септік жалғаулары.
65	Жіктік жалғаулары.
66	Тәуелдік жалғауы. Ортақ тәуелдену.
67	Көптік жалғауы.
68	Пиктографиялық жазу, ерекшелігі.
69	Идеографиялық жазу, маңызы.
70	Буын жазуының пайда болуы.
71	Әріп (дыбыс) жазуы.

72	Дыбысқа еліктеу және одағай теориялары.
73	Қоғамдық шарттасу теориясы.
74	Еңбек айқайы теориясы.
75	Тіл шығуы туралы марксистік теория.
76	Сөздердің типтері мен варианттары
77	Сөйлем және оның түрлері.
78	Сөйлемге тән белгілер.
79	Сөйлем мүшелері.
80	Көмекші сөздер, қызметі.
81	Тілдерді генеологиялық тұрғыдан топтастыру.
82	Тюрколог Н.А Баскаковтың түркі тілдерін топтастыруы.
83	Тілдерді типологиялық тұрғыдан топтастыру.
84	А.Шлегельдің тілдерді типологиялық топтастыруы.
85	А.Шлейхердің тілдерді типологиялық топтастыруы.
86	Э. Сепирдің типологиялық топтастыру ерекшелігі.
87	Түбір тілдер (аморф) типі.
88	Полисинтетикалы тілдер.
89	Агглютинативті тілдер.
90	Флективті тілдер.
91	Тілдердің қатар өмір сүруі.
92	Тілдердің араласауы.
93	Тілдердің тоғысуы.
94	Индоевропа семьясы.
95	Алтай семьясы.
96	Түркі тілдері тобы.
97	Тілдің дамуы.
98	Түркі тілдерінің Батыс Хун бұтағы.
99	Түркі тілдерінің Шығыс Хун бұтағы.
100	Тілдің типологиялық классификациясы.